

An © 2019 Gannas

Y'n Kammow a Gewri

foleenn 6

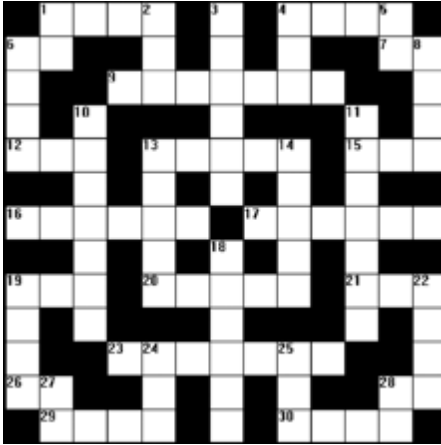

An Gannas niver 507
Mis-Meurth 2019
dyllys gans
© Kowethas an Yeth Kernewek
ISSN 1469 705X

Boskennek 2018
Derivas folen 10

Krowseryow
gans Ray Edwards

a-dreus:

1. Begel (4)
4. Dybrys yw pub dydh (4)
6. An jydh kyns hedhyw (2)
7. Nyns yw drog (2)
9. Afydhya (7)
12. Kuntellyans deves (3)
13. Yeth a vri ha pur goth (5)
15. Nyns yw kamm (3)
16. Chal (6)
17. Gweythor (6)
19. Onan ahanan ni (3)
20. Pandr'a wrug an se po a Rom dhe'th hurtya jy? (5) (TH 48)
21. Gwartha stevell (3)
23. Fyski (7)
26. Nyns yw prenys (2)
28. Yn ow (2)
29. Tre: aga (4)

30. Rag henna erbynn kinda yth o dhis mos dh'y ladha. Dyw yma dhyn ragdho. (CW 1302) (4)

war-nans:

1. Fos (2)
2. Leskys rag an toemmder kres (3)
3. An mis ma (6)
4. Amm (3)
5. Anno Domini. berrhes (2)
6. Nyns yw da (4)
8. Best kepar ha margh byghan (4)
10. Hanterkans marnas deg (7)
11. Disput (7)
13. My a dheber an dheleenn avel salad gans aval-kerensa (5)
14. Bryntin (5)
18. Rag bryjyon dowr (6)
19. Evys yw pub dydh (4)
22. Difyk (4)
24. Rew yn Sowsnek (3)
25. Moy ogas (3)
27. Mir! (2)
28. Fresk (2)

Gorthybow dhe'n
krowseryow mis-Hwevrer

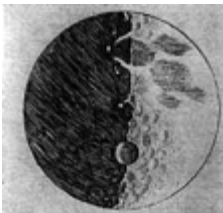
Folenn Steronieth gans Rod Lyon

Istori an Pellweler¹ (rann 01)

Y'n jydh hedhyw ni a wel dewis efan a bellweleryow – nebes a vraster byghan rag an steronydh bodhesik ha nebes pur vras usys gans sternoydhyon alwesik² hag a wra meur a ober poesek. Mes fatell wrug an pellweler dallesh ha piw a'n dismygis y'n kynsa?

Yth yw leverys dell welis Hans Lippershey, gwrier dewweder almaynek, dew vab yn y shoppa ow kwari gans lensow ha dhe leverel dell yllens i, dre worra unn lens a-dherag y gila, gweles kulyek-kewer a-bell, lieskweyth brassa, Lippershey a-dhistowgh a worras an dhew lens yn pib dhe furvya an kynsa pellweler, an pyth ev a batentyas yn 1608.

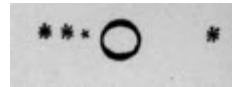
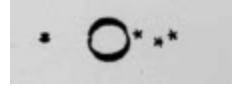
Nyns o pell wosa henna y teuth nowodhow an dismygyans ma dhe Galileo Galilei neb a wrug y gynsa pellweler in 1610. Yth o hemma a'n eghenn heb mar pellweler dasfreythya³ gans unn lens bothfurvek hag y gila, kowgromm. Nyns o moghheans a'n kynsa pellweler ma moy es x8, mes skon hemm a veu gwelhes dhe x20.

Delinyans an Loer gans Galileo

Gans an pellweler ma Galileo a wrug niver a dhelinyansow an Loer, onan a'n pyth yw diskwedhys y'n goloven a-ugh.

Ha pan drelyas ev y bellweler war Jovyn, ev a welas bos loeryow dhodho, ow kul reseguaow kepar dell wra an Loer a-dro dhe'n Norvys. Ottomma dew a'y dhelinyans hag a dhiskwedh Jovyn ha gwayans an loerow ma.

Ynwedh Galileo a studhyas an planet Gwener, hag ev a welas wosa niver a nosow, fatell dhiskwedha an planet ma agwedhow⁴ kepar dell wra agan Loer, hag a brovas dhodho yth eth Gwener a-dro dhe'n Howl ha nyns o a-dro dhe'n Norvys, dell veu kryjys ha dyskys y'n oes na.

Mes an pellweleryow a-varr ma a's teva lensow pur vyghan, hag yth esa unn kudynn meur gansa, ha henn o i dhe suffra dhyworth "erryans kromatek", henn yw liwyow an gammneves owth omdhiskwedhes a-dro dhe emlow an loer, planetys, sterennow an passi. Yth o possybyl lehe an kudynn dre wul pellweleryow pur hir, mes an re ma o dre vras pur gales dhe witha kompes ha dhe usya.

Byttegyns an kudynn ma a veu assoyls gans den a vri, ha'n pyth a wrug ev, my a wra leverel dhis y'n nessa dyllans.

1 **pellweler/pellweleryow** = *telescope/telescopes*. Yn *An Gerlyver Meur* (2009) Ken George a brov pellwelell(ow) avel an ger ow styrya *telescope(s)* ha leverel dhe vos gwell gwitha an ger *pellweler/pellweloryon* rag *clairvoyant(s)*. Byttegyns yn ha KU hag FSS *pellweler* yw *telescope*, ytho dalghennys yw hemma omma yn furv par dell veu skrifys gans Rod Lyon.

2 **alwesik** = *qualified*

3 **dasfreythya** = *refracting*

4 **agwedhow** = *phases*

Lyther a Alban
a-dhiworth Yowann Byghan
(agan kesskrifer arbennik albanek)

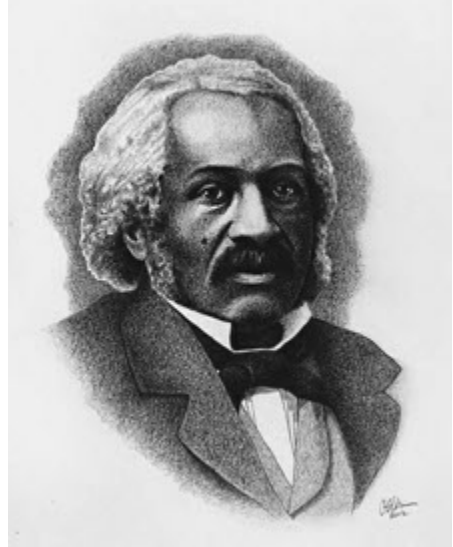
James McCune Smith

James McCune Smith a veu genys avel keth yn 1813 dhe Evrek Nowydh. Y das o Samuel Smith, hag o marchont gwynn, ha'y vamm o Lavinia (lemen an unn hanow), hag o kethes dhu dhe Samuel – ny veu hi demmedhys orto bythkweth. Y'n jydh hedhyw ny a wra henwel den a'n par "agh-gemyskys", mes yn 1813 an ger o *mulatto*.

Ny wrug Smith tevi dhe oes yn chi y das: nyns o henna kemmeradow y'n dydhyow na. Ev ha'y vamm a dryga yn rannji byghan boghosek. Gans Reyth an Rydhses Evrek Nowydh 1827, James, 14 y oes lemmyn, a dheuth ha bos burjes dhe wari, mes yth ova hwath den a golor ha mab kethes. Ev eth dhe'n Skol Afrikanek Frank yn Manhattan, le mayth ova aswonys avel studhyer konnyk dres eghenn. Nebes blydhynyow a-wosa, ombrofya a wrug dhe Bennskol Columbia, mes i a wrug y nagha der ragvreus aghel. Gans skoedhyans krev an Skol Afrikanek Frank, Smith, hwath den pur yowynk, a dheuth a-dreus an Keynvor Atlantek hag omrolya dhe Bennskol Glaschu (*Glasgow*).

Skol Afrikanek Frank 1875

James McCune Smith

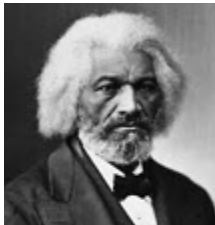
Dhe Ghlaschu yth ova studhyer a vri. Eseli a Gowethas Loundres Erbynn Kethnethan (an *London Anti-Slavery Society*) a dheuth dhe Alban rag metya orto ha ri dhodho skoedhyans arghansek. Ev a dhendilas bachelerieth yn 1835, mestronieth yn 1836 ha degre medhegel yn 1837. Ev o an kynsa Amerikan-Afrikanek hag a dhendilas degre

Dreheviansow koth Pennskol Glaschu, may hwrug James McClune Smith studhya

medhegel. Kynth esa mell hir ynter Glaschu ha'n kenwerth-geeth, Smith o pur, pur lowen yn Ghlaschu. Ev a skrifas yn y journal, 'Omnia yth ov vy rydh'.

Dehwelys dhe'n Statow Unys, ev a dhemmedhys orth Malvina Barnet. Oll warbarth yth esa 11 flogh dhedha y'n blydhynyow a-wosa, ha pypm anedha ow tevi dhe oes. Smith a dheuth ha bos medhek, apothekari, awtour ha den pur gevoethek y'n movyans erbynn kethneth. Gans Frederick Douglass ev a fondyas Kowethas Kenedhlek an Dus a Golor (an *National Council of Colored People*) yn 1853, an kynsa kowethas kenedhlek a'n par.

Frederick Douglass

Ev a vovyas y deylu dhe Brooklyn (hwath sita dhiblans a Evrek Nowydh y'n dydhyow na, ha sita wolusek ha desiradow) ha triga yn mysk tus wynn heb kaletter. Ev a dheuth ha bos esel a Fondyans Derivadow-Niverek Evrek Nowydh (an *New York Statistics Institute*), Kowethas Droniethel Amerikanek (an *American Geographical Society*) ha Kowethas Istorek Amerikanek (an *American Historical Society*). Y dalvosegeth personel yn 1865 o \$25,000, somm euthek bras y'n termyn na. Ev a verwis 17ves mis Du, 1865, namoy es trydhek dydh kyns an Statys Unys dhe worfenna kethneth der an 13ves Ewnans dhe'n Korf-Lagha.

Smith o Amerikanek heb wow, mes yth esa pup-prys karadewder ganso rag

Glaschu ha rag Alban ha rag an skoedhyans a wrug ev kavoes ena. Ev a skrifas komendyans dhe *My Bondage and My Freedom (Ow Hethneth hag Ow Rydhses)*, 1855, gans Frederick Douglass, hag ynni an geryow ma: '...Ny yll agan drokka fondyansow vyth oll, yn aga drokka tremmynnow, suppressya na nerth, na gwiryonses, na kevammok diwysyk abarth ewnder' – geryow moy dhe les ha moy dhe gonfort y'gan dydhyow ni hag y'gan kevammok ni erbynn hilgasieth.

Skol Afrikanek Frank 1920

An Nowodhow

Nowodhow berr yn Kernewek yw dyllys gans Radyo Kernow dhe 2 eur dy'Sul. Geryow an dowlenn a yll bos redys diworth gwiasva Kowethas an Yeth Kernewek:

www.cornish-language.org

argemmynn: Radyo an Gernewegva

Radyo an Gernewegva yw towlenn radyo yn Kernewek pub seythun; restrys yw gans **Matthi Clarke** ha dell leverir yth yw an gwella ilow ha kows y'gan taves kernewek. Y hyllir goslowes orth:

www.anradyo.com

Y'n Kammow a Gewri gans Tony Phillips

*Derivas a ragdres kemmynieth yn pastel vro
Lusowan, Kynyav 2018*

*An ragdres ma a veu arghesys gans Kofer
Kemmynieth Gonsel Kernow... meur ras.*

Fleghes a-dhiworth Skolyow Kynsa Lusowan ha Trythall re beu owth oberi hag ow tyski war-barth dres an trymis kynyav eus passyes war ragdres a-dro dhe Gernewek hag ertach kernewek. Krevhe aga “skians a dyller” o agan amkan. Ynwedh, y fynnen ni ri dhedha blas rag boes kernewek, an yeth Kernewek ha henhwedhlow kernewek der istori bywa ha dre lenna anethow teythek... oll y'n kammow a gewri ha'ga ewl boes!

An trymis a dhallathas gans kemmynneth dhe Gernewek (henwyn-tylleryow leel, gerva voes ha diwes) dhe'n termyn trevas na a'n vlydhen. Ena, res o dhe'n fleghes kewsel a-berth y'ga theylu hag assaya trovya nebes skeusennow, drollow po kovyow trevas hag a allsens ranna gans an klass pan dhehwelons dhe'n skol y'n nessa seythun.

Hwath pella, yth ethons i oll (deg flogh ha tri-ugens a-dhiworth an dhiw skol) ena rag “kerdh kowr” diwyethek war An Lergh Keltek (An Lergh Sen Myghal), a-hys a-dhiworth Eglos Lujan dhe Lowarth Gravyans Tremehir, ow tyski moy a-dro dhe'n “gewri spyrysel”, syns ha pergherinyon, neb a vyajya adreus Pennwydh West nans yw nebes kansblydhynyow war-tu ha'n Garrek Loes Yn Koes... hag o, y'n termyn eus

passyes, tre an gewri henhwedhlek Kormoran ha'y wreg Kormelian.

Hag ena ni a'gan beu dohajydh a hwedhlow gans rakker splann, Mark Harandon y hanow, war an glesin dhe Dremehir ha gans gwel marthys a'n Garrek Loes yn Koes. Yn gwella prys, howlyek ha toemm o an gewer. Ass en ni mar feusik! Wosa henna, yth ethen ni erbynn kerens an fleghes dhe Gegin Dremehir rag te-dyenn bras. Byttegyns, res o dhedha govynn rag aga sosten yn Kernewek. Pur dha ens i oll hag i ow kewsel Kernewek, yn hwir. ‘Splann o an desenn saffron!’ yn-medh flogh yn unn vinhwerthin. Dyskybel arall a leveris ni dhe alloes kelli kowr y'n bambou omma, martesen.

Yth askorrsyn ha pryntya lyvrik byghan (ugens folenn) rag oll an fleghes ha'ga dyskadoresow a-dro dh'aga ober ragdres. A-berth y'n lyvrigow ma, y komprehendsyn aga barthonogow diwyethek a-dro dhe woel kowr hag a skrifsyn ni war-barth y'n stevellow dyski.

Lyvrigow byghan a ugens folenn

Mark Harandon ow terivas hwedhlow dhe'n fleghes

Yn arbennik, y hwoadhvien vy grassa dhe Jakki Love, Dafydd Cadog ha Judith Lawrence a-dhiworth Klass An Hay, neb a weresas gans an “kerdh kowr” diwyethek ha te-dyenn sawrek drefenn na wrussons i hedhi ow kewsel Kernewek a-rag fleghes ha kerens dres an dohajydh oll! Ober da!

Wor'tiwedh, an penndhyskador Trythall a gampoellas bos an ragdres sewena vras ha fordh da dhe grevhe an gemmynieth teythek.

Pellwolok an Gernewegva

Pellwolok an Gernewegva

Gans sewena Radyo an Gernewegva, Matthi Clarke res eth hwath pella ha lonchya **Pellwolok an Gernewegva** hag a yll bos kevys dre *YouTube*. Towlenn pub mis yw dyllys yn-dann hanow **An Mis**.

Res porres yw keslowenhe gans Matthi a'y ober marthys ha meur hag ow mires orth oll an askorrans y hyllir konvedhes ass yw bras avonsyans an taves Kernewek kewsys ha bos degemmers yn ta an yeth yn mysk an werin – nyns o henna pup-prys an kas!

Matthi
Clarke

Lytherow dhe Ewnter Felyp ha Modrep Morwenna

Meur ras dhe'n klass Kernewek avonsys yn Loundres ha Polin Prys a'ga govynn orth Ewnter Felyp ha Modrep Morwenna dhe dhos yn-mes a'ga omdennans.

Ewnter Felyp ha Modrep Morwenna hweg, Skeusenna a bleg dhymm meur ha nans yw seythun yth esen ow kerdhes y'n koes gans ow thas ha'm broder. Drefenn hy bos bryntin, an gewer, my a wrug lies skeusenn. Y'n unn skeusenn yth esa ow thas ha'm broder a'ga esedh ryb an avon y'n howlsplann, orth amal an gwydh. Wosa henna pan virsyn orth an skeusennow, ni a welas bos furv hir gwiskys yn kota du ha hatt-topp, a'y sav poran a-dryv ow broder. Nyns esa kov vyth dhe nagonan ahanan a weles den arall ena. A wren ni muskegi? Yw hemma tarosvann? Pyth yw an styr? Gwereseugh mar pleg dhywgh!

Penndegys a Bennrynn

Penndegys hweg,

Meurastajy a'n skeusenn. Kler yw, drefenn ni dhe weles an ergh war an dor, bos oer an jydh. Ha rakhenna, gwiskys yn kota o an den. Hag y'n keyndir, ni a wel ynkleudh-yans. Kler yw y vos ynkleudhyer, an den. Ynkleudhyer a wisk pupprys hatt-topp. Nyns yw tarosvann. Nyns eus kov dhywgh a weles an den martesen drefenn hwi dhe eva re? Poken muskegys owgh yn gwir!

Ewnter Felyp

A Vorwenna ha Felyp ker,

My ha'm gour re beu demmedhys moy es ugens blydhen. Nyns o pupprys da an taklow yntredhon – ni a'gan beu agan duwonys – saw warbarth ni re assayas digelmi pub tra. Ha byttegyns, dres an diwettha diw vlydhen, moy ha moy

gorgemmers yw ow gour awos Bretmes. Ny vynn kewsel a gen tra! Galsov pur wann rag skwithter! Lemmyn, gallas mar dhrog an traow yntredhon may prederiv a dhiberth dhiworto. Po henna po my a lamm yn-dann kyttrin! Leverewgh dhymm pyth yw an gusul wella dhe wul orth an mater?

Doris druan a Drebarwith

A Dhoris ger,

Dar deuva an taklow dhe henna? Re dheuva an termyn ytho may fydhowgh gwell diberthys. Kler yw henna. Hag y'n kettermyn, my a garsa kommendya dhis ow hentrevек hegar, Donal. Gwedhow yw lemmyn ha kuv ha rych maga ta! My a vynn dannvon dhis yn privedh y niver pellgowser.

Modrep Morwenna

Ervirans Felsys Niver 003

Defend dhe-ves onan a'n dhiw lytherenn yn pub pedrek rynnys rag diskudha rastell growseryow kowlwrys. An gorthyp a vydh res nessa mis.

P	G	L	Y	R	O	E	A	N	M
Y	R		Y	A				I	A
K	L	A	B	G	N	J	A	T	C
G	O			O	Y			U	E
W	A	A	N	J	S	U	Y	W	R

**Gorthyp
mis-Hwevrer
2019
(Niver 002):**

S	K	R	I	F
E		E		O
Y	S	K	A	R
T		N		D
H	W	A	T	H

Kales yw Pyskessa gans Mary Sutcliffe

*Treyls hag amendys dhiworth Tales of the
Cornish Fishermen gans Cyril Noall, Tor
Mark Press, Truru.*

Lavuryans kales ha peryllus yw pyskessa; ynwedh, pan gavas hes a buskes, ha goheles an hager awel ha gwynsow konter, res yw kavoes pris da rag an puskes. Yn Porthia, Kapten Stevens a borthas moy ages y rann a jons drog. Ow koelya ogas dhe'n arvor Sarsynek y worhel a veu omsettys gans morladron. Ev ha'y vayni a vatalyas yn desper dhe avoydya kachyans a'ga gorhel mes aga hanon a dhardhas pan esa Kapten Stevens orth y denna, ha y leuv dhyghow a veu distegys. Byttiwettha i a fethas an vorladron ha skapya. Wosa aga dehwelyans dhe Borthia, Kapten Stevens a veu proviys gans breg'h brennek.

Mes ny worfennsa y jons drog. Wosa godhevel kevambos negys drog, ev a gollas oll y wolusogneth ha'y worhel. Res o dhodho dendil y wober ow pyskessa dhiworth skath vyghan a unnroevyas ev gans y vreg'h gledh da. An hav na, myns bras a buskes a veu tiryas yn Porthia. Drefenn bos rakhenna gorfalster a buskes yn Porthia, an pris a dheuth ha bos pur isel. Kapten Stevens a gemmeras karg a buskes yn y skath dhe Borthtareth, eth milder a-ves, owth unnroevya oll an pellder gans y vreg'h unnik. An dus a'n kannelas rag y berthians ha kolonnekter.

Pan esa hager-awel, ny ylli pyskadoryon dhiworth Porthia doen aga fuskas dhe'n marghasvaow brassa yn Heyl po Pennsans. Dell hevel, an dismygyans a worholyon-tan a ylli digelmi an kudynn

ma. Yn 1820 an gorholyon-tan a dhallathas omdhiskwedhes yn kynsa ogas dhe'n arvor kernewek ha treywethyow pyskadoryon deythek, pan welens an gorholyon ma, a fistena toeth bras dhe weres an "lester gans tan".

Kyn yll gorholyon-tan mora orth mordrik ha gorlanow, meur a vlydhenyow a bassyas kyns pyskadoryon gernewek dhe alloes fetha aga doutys ha dalleth usya an karyans nowydh ma.

Mes yn blydhen 1896 Harveys yn Heyl a wrug gorhel-tan rag pyskessa rag John Wedge a Borthia. An lester ma, *Patmos* y hanow, a veu usys dhe dhri karg dhe Heyl po Bristol po Pow Frynk. Mes mis-Ebrel, pan o an gewer pur hebask, ny ylli oll lestri erell an byskadoryon goelya dhe'n pyskegi mes, byttegyns, an gorhel-tan, *Patmos*, a ylli goelya pub dydh oll; hi a dira karg bras a vrithyli ha'ga gwertha a brisyow ughel dres eghenn. An nessa vlydhen, an *Patmos* a veu dannvenys dhe Iwerdhon dhe byskessa. Kyns henna pyskadoryon gernewek re bia dynnerghys yn Iwerdhon kekemmys ha'n myns aga fuskas, mes y'n tor' ma an gewer o hebask, ny ylli an gorholyon teythek mos dhe byskessa mes an *Patmos* a diras myns bras a buskes. Hemm o moy ages dell ylli an byskadoryon iwerdhonek godhav. Bagas anedha a assayas gorra tan y'n *Patmos*. Yn feusik, an mer ha'n kreslu a dhrehedhas a-dermyn rag aga lesta, mes yth esa edhomm dhe vayni an *Patmos* a fia dhiworth an dus serrys. Yn fur, an kapten ha'y vayni a asas an porth, diberth dhe Gernow ha nevra ny dhehwelons dhe Iwerdhon arta. Byttegyns, wosa an tor' ma, an gwyns a dhallathas hwytha arta; an lestri erell a byskadoryon a ylli mora arta ha nyns esa edhomm a'n *Patmos* rag pyskessa.

Servisyow Eglos dydhyasow avisys

An Revrond Chenon Jane Kneebone a dhannvon kedhlow a-dro dhe servisyow a dheu. Pub servis a wra dalleth dhe 3.00 eur, mar nyns yw ken derivys:

24a mis Meurth, Eglos Pluwfyek, Servis Dywyethek.

28ves mis Ebrel, Eglos Sen Mighal, Tewynblustri, Servis rag an Kuntelles Keltek.

12ves mis Me, Eglos Hellys, Servis awos Sen Mighal, Gwithyas Kernow.

4a mis Metheven (dy'Meurth), Penneglos Truru, 5.30 wh, Oferen Genys war Wool Sen Petrok.

21a mis Gortheren, Eglos Sen Breaka war Wool Sen Jamys.

27ves mis Gortheren, Penneglos Truru, dhe 12 wh, Oferen Gewsys war Wool Sen Samson.

8ves mis Gwynngala, Eglospluw Lannust, Gwesperow an Orsedh

15ves mis Gwynngala, Chapel Methodyst Sen Yv, Goldheys.

29ves mis Gwynngala, Eglos an Bluw, Tresulwedhen, Goldheys.

1a mis Kevardhu, Eglos Vudhek, Servis Asvens.

15ves mis Kevardhu, Chapel Sen Yv, Servis Nadelik.

29ves mis Kevardhu, Eglos Sen Euny, Rysrudh, Servis Nadelik.

5es mis Genver 2020, Eglos an Bluw, Lanastyli, Servis Stool.

Pella derivadow a-dhiworth:

Rev Chenon Jane Kneebone

☎ 01637 873135

☎ 07966 703924

jane@kneebone.com

Boskennek 2018 – Diskwedhyans Bleujyow Gwenton a Gernow gans Esmé Tackley

Ni eth dhe Voskennek (*Boconnoc*) nans yw nebes bledhynnyow orth an kynsa prys. Ni eth arta an vledhen ma [2018] – viaj yn kocha kemmyn restrys gans Kowethas an Splatt Losow yn Aberfala. Dy'Sul o an jydh apoyntys – nessa dydh a'n diskwedhyans. Nyns o da an dhargan gewer rag an bennseythen dien, ytho ny yllsyn ni saw bos govenek dhe neb syghter. Myttin dy'Sadorn o glyb, hag o da lowr ragon, awos bos diskwedhyans istori teythek y'n Poly yn Aberfala. Ena my a vetyas orth benyn aswonys genev neb a leveris bos an gewer dy'Sul gwell.

Yth esen ni ow tybri hansel dy'Sul ha goslowes orth Radyo Kernow – nyns o da an dhargan arta. Herwydh John Notley y fia glaw ow tos a-hys an als soth. Gwir o – kyns pell yth esa glaw war an fenestri. Ny vern! Ni a wiskas kota stanch hag eskisyow stordi kyns kerdhes dhe dre rag entra y'n kocha yn-mes a Argos. Glyb en ni hag ethennys fenestri an kocha.

An viaj dhyworth Aberfala dhe Voskennek a dhur a-dro dhe our ha'n unn dra verkys genen o niver a wydh po treghys po skwattys gans an gwyns ryb an fordh hag yn lowarthow ha prasow. Ha devedhys dhe'n stat, yth o an keth tra – lies gwedhen war an dor, marow po na, ha lies moy ow sevel hwath mes marow. Yth esa bernyow a brennyer oll

a-dro. Ny yllsyn gweles mars ens i ennwydh po larchwydh; yma kleves dhe'n gwydh na y'n pols ma. Yn certain, nebes a'n gwydh marow o sab a neb sort. Yth esa towlenn a dhasplansa esa ow kemeres le ynwedh – lies piben hag ynna gwydh yowynk nowydh.

Hwath y hwre hi glaw pan essyn an kocha – glawlennow arta! Ni eth y'n kynsa tylda bras a-dhyghow. Ynno yth esa diskwedhyans gans Ron Scamp, tevor a vri a lili Korawys, dhyworth Aberfala ynwedh (skeusen folen 12). Kemmys a sortys dihevelep – marthys. Hag a-dal bleujyow Ron yth esa stalla an Trest Gwlasek ha diskwedhyans dhyworth Trelesik (*Trelissick*); aswonys o an den ena ynwedh – Wella Chubb, yw lowarther y'n lowarth na.

Keffrys ha lies tylda bras yth esa diskwedhyans y'n dreheviansow an garth marghti – bleujyow y'n kesstrifow – marthys o an magnolias dhyworth Karyhes (*Caerhayes*) a waynyas pewasow. Yn-mes yth esa lies stalla mayth esa tus ow kwertha plansow, toullys, mebel lowarth ha daffar aral rag an lowarth. Yth esa lies anedha war an gwels – drog yw genev, leys! Dhe benn an rosva yth esa'n Chi Boskennek y honan, mes ny vynsyn ni mos ynno hedhyw. Ni eth y'n tylda bras hir, mayth esa bagas a ilewydhyon, “Cataclews” aga hanow, ow seni ilow hegar. Dhe benn an tylda bras yth esa'n boos – mmmm, blas saworek. Ni a brenas koffi hag esedha y'n tylda aktivita rag y eva. Yn le na ni a gewsis gans an benenes owth oberi a-barth Radyo Kernow.

Wosa kerdhes oll a-derdro y tehwelsyn dhe'n boos. Yth esa korev ynwedh –

Kerneweger Wella Chubb a'y sav ryb stalla an Trest Gwlasek; lowarther dhe Drelesik ywa

gwynn agan bys! Ni a esedhas arta y'n tylda aktivita ha dybri paella splann hag eva hanter pinta Pilgrim. Wosa henna, prys ilow arta – y'n pols ma y'n eglos. Byghan mes teg yw an eglos ma, drehevys yn po kyns 1321. Yth esa keskan gans “A Capella” – keur benow selys yn Tregarrek (*Roche*). I a ganas dres hanter our. Ni a asas an eglos ha mires orth remenant an stallys kyns mos y'n tylda aral rag eva koffi ha dybri tesen jynjyber.

Wosa henna, prys diberth o. Ni a gerdhas war-tu ha'n kocha ha gweles lies person ow kul an keth tra, mes yth esens i dre vras ow ton taklow divers – plansow, kistyow, seghyer h.e. Pes da en ni nag esa edhom a lewya dhe dre; ni a allas

Boskennek – Diskwedhyans Bleujyow Gwenton a Gernow ena an vledhen ma yw 6ves ha 7ves mis Ebrel

diskwitha, a’gan esedh attes ha mires yn-mes fenestri an kocha orth powdir teg a Gernow y’n Gwenton.

Dydhyas a’n Diskwedhyans an vledhen ma yw 6ves ha 7ves mis Ebrel. Hag ottomma kevren dhe’n wiasva:

www.cornwallgardensociety.org.uk/spring-flower-show

Ewnans a Niver 506

Yth esa kammskrif y’n erthygel “Leveryans” gans Graham Sandercock dhe An Gannas mis-Hwevrer: y tal bos an kynsa notenn-droes:

‘pup-prys, dew er dre vras y’n tekstow herwydh an GM; martesen “pup prys” rag *every time* ha “pup-prys” rag *always*.’

Drog yw genen a’gan kammwul.

An Gannas 2019

Stalla dhe Ron Scamp, tevora vri a lili Korawys, dhyworth Aberfala

An Gannas 2019

An Gannas yw dyllys pub mis gans Kowethas an Yeth Kernewek.

An Skrifennys yw Tim Hambly, 12 Stret an Duk, Lannstevan Wartha, Kernow, PL15 8HD

☎ 01566 773716:

skrifennvas@btinternet.com

Erthyglow ha skeusennow dhe vos dyllys yn An Gannas a yll bos dannvenys der e-bost dhe:

an.gannas@gmail.com

Lowen on ni degemmeres erthyglow a bup nivel a Gernewek.

